

Praktika toimus minu igapäevases töökeskkonnas ja seetõttu oli algne tunnetus, et ootused täitusid 100%: töö sai tehtud ja õppetöö toimis. Käesolevat kokkuvõtet kirjutades tuvastasin, et praktika tegelik sisu (*ja väärtus*) ei olnud aga uute didaktiliste oskuste omandamine, vaid teadliku professionaalse õppimise ja töökorralduse proovilepanek olukorras, kus koormus kasvas (asendasin lisaks oma tööle haiget kolleegi). Antud praktika oli minu jaoks pigem piiride, ressursi ja jätkusuutlikkuse teemaks: kui palju ma reaalselt suudan teha nii, et õpetamise kvaliteet ei kannataks.

Lisandunud töömaht nihutas fookuse planeerimiselt ja reflekteerimiselt operatiivsele tegutsemisele (ärinduse õpetajana tean, et operatiivset tegutsemist võiks kasutada ainult igapäevaste asjade lahendamiseks, muidu võiks strateegiliselt või taktikaliselt ette planeerida). Mul oli kaks konkreetset eesmärki: paluda kolleegilt tunnivaatlust ning läheneda teadlikumalt tundide planeerimisele õppijast lähtuvalt. Tunnivaatlust ei õnnestunud ajaliselt planeerida ning teadliku planeerimise osa jäi samuti tagaplaanile, sest prioriteediks sai tundide valmis tegemine ja läbiviimine. Samal ajal suutsin praktika käigus luua õppematerjale tehisintellekti abil viisil, mis parandas õppijate arusaamist ja säästis minu aega; kontrollisin loodud materjalid alati üle ja korrigeerisin, mistõttu kvaliteediprobleeme ei tekkinud.

Tunnete tasandil kogesin selgelt ülekoormuse mõju: väsimus, unekvaliteedi halvenemine ja keskendumisraskused. See mõjutas minu õpetamispraktikat: kannatlikkus vähenes ning ma ei suutnud hoida tavapärasel individuaalset lähenemist ega anda tagasisidet õigeaegselt ja piisava põhjalikkusega. Tajusin ka sisemist pinget kahe paradigma vahel: soov teha asju väga hästi versus reaalsus, et ressursi piiratus nõuab „piisavalt head“ lahendust.

Minu erialane valmisolek ja pädevus õpetajana praktikas toeks: didaktiliselt ja erialaselt sain hakkama ning ei tekkinud tunnet, et mul jääb puudu oskustest või teadmistest. Puudujääk ilmnes pigem töökorralduses ja õppeprotsessi juhtimises. Näiteks, oli üks olukord, kui õpilased (minu meelest) teadlikult eirasid töö juhendit. Kahjuks, jäi teadlik olukorra analüüs tegemata suurema töökoormuse tõttu. Osa õppijaid tegi parandusi valesti isegi pärast ühiselt käsitletud vigade arutelu, mis omakorda mõjutas klassi laiemalt. Tagantjärele näen, et ma ei kasutanud enne iseseisvat tööd „kontrollpunkte“ ning see oli halb meetodiline valik. Lisaks puudusid mul valmis hindamiskriteeriumid, mistõttu ei saanud ma rakendada ka selget vastutuse- ja tagajärje raamistikku. Selle põhjuseks oli kombinatsioon ajapuudusest ja

perfektsionismist: kui kriteeriumid polnud minu enda standardi järgi „piisavalt head“, lükkasin nende vormistamist edasi.

Praktika mentoriga koostöö toimus sisuliselt, kuigi ametlikku tunnivaatlust ei õnnestunud ajastada. Me kohtusime regulaarselt, arutasime minu metoodikat, tunnis tekkinud juhtumeid ning võimalikke lahendusviise ja ellujäämismehhanisme suure koormuse tingimustes. Lisaks salvestasin Teamsi kaudu järjestikku 4,5 tundi (kolm paaristundi) ja analüüsisin neid iseseisvalt. Hindan, et see kogemus andis mulle isegi rohkem kui klassikaline tunnivaatlus: varasemad aastad on näidanud, et vaatlejad on pigem rahul olnud, kuid salvestuse kaudu nägin perfektsionistina väga konkreetseid arenduskohti, mida välisvaatleja ei pruugi esile tuua. Eriti selgelt tulid esile häääl ja tempo, juhiste jagamise selgus, Gagne mudeli täpsem järgimine ning teadlikum, sagedasem edasiside õppijatele.

Järeldusena võtan praktikast kaasa, et minu keskne arenguvajadus ei ole kutseõpetajaks valmisolek (*selles olen kindel*), vaid jätkusuutlik tööviis: ajaplaneerimine, prioriteetide seadmise distsipliin ja lisaülesannetest loobumise oskus, sh „ei“ ütlemine juhile ja iseendale. Praktikal nägin, et kvaliteedi hoidmine eeldab protsesside lihtsustamist ja ettevalmistust isegi siis, kui need pole „ideaalsed“. Minu professionaalne arengu fookus peaks olema piiride hoidmisel: kui ma ei vähenda koormust ja ei planeeri aega teadlikuks ettevalmistuseks ning refleksiooniks, siis kannatavad just need töö osad, mis loovad õppijatele kvaliteedi. Praktika aitas mul selle seose väga selgelt näha.